

Co-funded by
the European Union

Government
Transparency
Institute

Oficina Antifrau
de Catalunya

COLLEGI DE PROFESSIONALS
DE LA CIÈNCIA POLITICA I DE
LA SOCIOLOGIA DE CATALUNYA

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
BULGARIA

ALBANIAN INSTITUTE
of SCIENCE

monitoring
marathon

AUTORITÀ
NAZIONALE
ANTICORRUZIONE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
ACHIZIȚII PUBLICE

sar
when ideas do work

Moduli 4.4

Projekte për Klimën dhe Mjedisin në Prokurimin Publik

Dallimi i korrupsionit: Ndryshimet e
pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi
i fushës së punës në analizat në
tavolinë

iMonitor

select • monitor • report

Hyrje në Modulin 4.4

iMonitor reporting template

Monithon reporting module for monitoring public contracts

MONITORING PUBLIC CONTRACTS

Monitoring a public contract is another dimension of **civic monitoring** that allows you to make sure that the funds allocated to your community are effectively reaching the people who should benefit from them.

Public contracts are a key piece of how public resources are transformed into **actual goods, services, or infrastructure that directly affect citizens' lives**. They define the conditions by which selected SUPPLIERS, i.e. companies hired to provide them, are to deliver those goods, services, or works when and where they are needed.

At the same time, public procurement is a part of the public administration that is vulnerable to **inefficiencies and loss of resources through corruption and fraud**, and this can happen in many different ways. For instance, ideally, suppliers are selected through **competition** to allow public agencies to award contracts under the most cost-beneficial conditions. However, often contracts are awarded in a way that lets someone unduly profit from them. This may be the case if the selection process is **deliberately made less competitive to benefit a particular supplier**, perhaps a company linked to public officials involved in the selection process. A supplier may also receive the contract at a higher cost than necessary or justifiable. In some cases, problems are observed when the contract is being implemented: the conditions established by the contract are not met by the supplier and those who should benefit from the contracted goods, services, or works receive them in lesser amounts or substandard quality, or in serious cases may not receive them at all.

Monithon now allows you to monitor this side of public policy implementation as well.

Hapi 1 - Analiza në Tavolinë Seksioni B:

Modifikimi i Kontratës

Skema e Korrupsionit: Modifikime të pajustificuara të kontratës / zgjerim i fushës së punës

Modifikimi i Kontratës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

iMonitor

Çfarë mund të ndryshohet në një kontratë?

- ☐ Afati për përfundimin (ose afati për përfundimin e një faze)
- ☐ Kontraktori
- ☐ Fusha e porosisë dhe mënyra e ekzekutimit
- ☐ Shpërblimi dhe mënyra e pagesës së shpërblimit

Source: Pixabay

Co-funded by
the European Union

Modifikimi i Kontratës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

Source: Pixabay

- ❑ Duhet të përputhet me rregullat e kontratës origjinale dhe ligjin kombëtar/BE për prokurimet
- ❑ Publikimi i njoftimit për modifikim është i detyrueshëm ligjërisht
- ❑ Arsyet tipike: ngjarje të papritura, vonesa në projekt, punë shtesë ose korrigjimi i gabimeve
- ❑ Rreziku: mungesa e transparencës → kosto të fryra, keqpërdorim i fondeve publike

Co-funded by
the European Union

Template Raportimi

- Modifikimi i Kontratës

Date/time observed:	
Description of evidence (logos/badges, vehicle markings, staff lists, metadata, signatures, etc.):	
You can add any relevant files/photos/docs to document this finding in the "Documents upload" section.	

Contract modifications: Has the contract been amended or extended?

Contract modifications alter the contract's initial terms and conditions and can involve adjustments to project scope, budget, timelines, and other crucial elements. They must comply with the conditions for modifications established in the original contract, as well as with limits established in the applicable public procurement legislation (at the national and EU level). The publication of a contract modification notice is also required.

These modifications are typically made to accommodate unexpected situations, changing project needs, or to correct errors or omissions in the original contract. They may, for instance, be used to extend the contract's duration beyond the initially set end date, due to reasons such as project delays, additional work requirements, or the need for extra time to complete the project, or also to adjust the contract value within legally defined limits.

Contract modifications can be vulnerable to corrupt practices if they lack transparency and proper oversight. They can be exploited to manipulate contract terms and inflate costs, resulting in the misappropriation of public funds. Therefore, it is important to closely monitor these aspects of a contract because they can significantly impact the use of public funds and the overall project's outcome, and it is essential to ensure that these changes are justified, within legal limits and in the public interest.

It is also important to note that these modifications should not change the environmental requirements set out in the development consent or environmental decision (if such a decision was issued), especially when the project was subject to an Environmental Impact Assessment (EIA) procedure. Environmental conditions may concern for example the methods of carrying out construction works, water management, the protection of flora and fauna, environmental compensation measures, or additional monitoring requirements.

A useful question to assess the extent of this change is: How many modifications resulted from circumstances that a diligent contracting authority could not have foreseen, and/or from additional works, services, or supplies by the original contractor that became necessary but were not included in the initial procurement?

- ☐ Yes
☐ No
☐ If you can't answer yes or no, please provide explanation

Kontroll i dobishëm:
Sa modifikime rrjedhin nga
rrethanat të paparashikuara
ose punët shtesë të
nevojshme?

Ndryshimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

Source: Pixabay

Rast studimor: Kontratat e Menaxhimit të Mbetjeve

- ☐ Kontratat u zgjatën përsëri dhe përsëri pa tender
- ☐ Fusha u zgjerua përtej kushteve origjinale
- ☐ Justifikuar si nevoja 'urgjente'
- ☐ Përfituan firma me lidhje politike

Ndryshimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

Rast studimor: Kontratat e Menaxhimit të Mbetjeve

Si të dalloni Red Flags

- Zgjatje të shpeshta të kontratave pa konkurrencë
- Ndryshime të papritura të fushës të etiketuara si 'urgjente'
- Të njëjtat firma fitojnë vazhdimisht
- Kostot rriten më shpejt se shërbimet e ofruara

Source: Pixabay

Co-funded by
the European Union

Misioni i analizës në tavolinë fillon... të rrisim energjinë me kafe? ;)

Modifikimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

Si të monitoroni?

Mjet i dobishëm – dokument – kërkesë sipas Ligjit të Prokurimeve Publike të Polonisë

Trupi kontraktues duhet të përgatitë një raport mbi ekzekutimin e kontratës, në të cilin vlerëson këtë ekzekutim nëse:

- 1) Një shumë prej të paktën 10% më e lartë se vlera e çmimit të tenderit është shpenzuar për ekzekutimin e kontratës;*
- 2) janë vendosur gjoha kontraktuale mbi operatorin ekonomik të paktën 10% të vlerës së çmimit të tenderit;*

Modifikimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

Si të monitoroni?

Mjet i dobishëm – dokument – kërkesë sipas Ligjit të Prokurimeve Publike të Polonisë

3) Ka pasur vonesa në ekzekutimin e kontratës, që tejkalojnë të paktën:

a) 90 ditë, në rastin e kontratave për punë me një vlerë të barabartë ose më të madhe ekuivalenti në PLN i shumës për punë – 20,000,000 EUR dhe për furnizime ose shërbime – 10,000,000 EUR,

b) 30 ditë, në rastin e kontratave me një vlerë më të ulët se ekuivalenti në PLN i shumës për punë – 20,000,000 EUR dhe për furnizime ose shërbime – 10,000,000 EUR,

4) Trupi kontraktues ose operatori ekonomik ka tërhequr veten nga kontrata në tërësi ose pjesërisht, ose e ka ndërprerë atë në tërësi ose pjesërisht.

Modifikimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

Modifikimet e pajustificuara të kontratës / zgjerim i fushës së punës

Si të monitoroni

Mjete të dobishme – dokumente - Sipas ligjit Italian

[(Dekreti Ligjor nr. 209 i 31 dhjetorit 2024, që përmban dispozita plotësuese dhe korrigjuese të Dekretit Ligjor nr. 36/2023 (Kodi i ri i Prokurimeve Publike)] – Allegato II.14

Kërkesa për publikimin e modifikimit të kontratës (sipas nenit 28 “Transparenca e kontratave publike” të Dekretit nr. 36 i 31 marsit 2023, Kodi i Prokurimeve Publike i ndryshuar nga Dekreti i mësipërm nr. 209).

Baza e të dhënave kombëtare të kontratave publike (Banca dati nazionale dei contratti pubblici) përmes platformave digjitale të referuara në Nenin 25 të Dekretit nr. 36 i 31 marsit 2023, Kodi i Prokurimeve Publike.

Modifikimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

iMonitor

Modifikimet e pajustificuara të kontratës / zgjerim i fushës së punës

Si të monitoroni

Kërkesat nga ligji i BE - së

Modifikimi i kontratave gjatë kohëzgjatjes së tyre (neni 72 paragrafi 1b) dhe 1c) i direktivës 2014/24/BE dhe neni 89 paragrafi 1b) dhe 1c) i direktivës 2014/25/BE)

- ✓ për punë, shërbime ose furnizime shtesë nga kontraktori origjinal që janë bërë të nevojshme dhe që nuk ishin përfshirë në prokurimin fillestar;
- ✓ nevoja për modifikim është shkaktuar nga rrethana që një autoritet kontraktues i kujdesshëm nuk mund t'i kishte parashikuar.

Modifikimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

Modifikimet e pajustificuara të kontratës / zgjerim i fushës së punës

Si të monitoroni

Kërkesat nga ligji i BE - së

Modifikimi i kontratave gjatë kohëzgjatjes së tyre (neni 72, paragrafi 1b) dhe 1c) i direktivës 2014/24/BE dhe neni 89, paragrafi 1b) dhe 1c) i direktivës 2014/25/BE)

Autoritetet kontraktues që kanë modifikuar një kontratë në rastet e përshkruara në pikat (b) dhe (c) të këtij paragrafi **duhet të publikojnë një njoftim për këtë në Revistën Zyrtare të Bashkimit Evropian.**

Entitetet kontraktuese që kanë modifikuar një kontratë në rastet e përshkruara në pikat (b) dhe (c) të këtij paragrafi **duhet të publikojnë një njoftim për këtë në Revistën Zyrtare të Bashkimit Evropian.**

Modifikimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

RED FLAGS (për t'u zbuluar në analizën në tavolinë)

- ❑ Klasat e ashtuquajtura “**klauzola për rishikim**” nuk mund të gjenden në një kontratë ose ka vetëm një referencë të përgjithshme për mundësinë e modifikimit (p.sh. për shkak të punëve shtesë ose rrethanave të paparashikuara).
- ❑ Detyrimi për të përshkruar modifikimin në formën e klauzolave kontraktuale të qarta, të sakta dhe të paqartësueshme nënkupton se është e nevojshme të përcaktohen me detaje rregullat për modifikimin e kontratës, në vend që të kufizohen vetëm në referenca të përgjithshme për mundësinë e modifikimit/ *shiko gjithashtu rastet CJEU: C-454/06 Pressetext, C-496/99 Succhi di Frutta, C-441/22 and C-443/22 Obshtina Razgrad.*
- ❑ Analiza e njoftimeve për modifikimet e kontratës tregon se vlera e ndryshimeve (punëve) shpesh tejkalon 15% të shumës neto të kontratës.

Modifikimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

RED FLAGS (për t'u zbuluar në analizën në tavolinë)

- Analiza e njoftimeve për modifikimet e kontratës tregon se vlera e ndryshimeve (shërbimeve) shpesh tejkalon 10% të shumës neto të kontratës.
- Analiza e njoftimeve për modifikimet e kontratës tregon se, krahasuar me kontratat e mëparshme të dhëna nga i njëjti autoritet kontraktues, është rritur numri i njoftimeve me justifikimin e rrethanave të paparashikuara.
- Analiza e njoftimeve për modifikimet e kontratës tregon se, krahasuar me kontratat e mëparshme të dhëna nga i njëjti autoritet kontraktues, është rritur numri i njoftimeve me justifikimin e punëve/shërbimeve shtesë.

Modifikimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

Shembull i bazuar në realitet - POLONI /për të parë një RED FLAG

Nga 1 janari 2018 deri më 28 shkurt 2021, u postuan 3,393 njoftime të tilla (njoftime për ndryshime kontraktuale) për kontratat e zbatuara në Republikën e Polonisë, ndërsa nga 1 marsi 2021 deri më 31 maj 2024, u postuan 17,990 njoftime.

Kjo rritje e theksuar e numrit të ndryshimeve kontraktuale ngre pyetje mbi interpretimin e saktë të konceptit të “rrethanave të paparashikueshme.”

Source: A. Wenerski: “Zmiany umów w sprawie zamówień publicznych w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 7 grudnia 2023” - <https://researchportal.amu.edu.pl/info/article/UAM7c04a76b59074a1eb9e1544e23e70e05/>

Co-funded by
the European Union

Modifikimet e pajustificuara të kontratës dhe zgjerimi i fushës së punës

Hapi 1 – Analizë në tavolinë – Seksioni B: Informacion mbi kontratën

Shembull i bazuar në realitet - BULLGARIA /për të parë një RED FLAG

Gjatë afatit kohor për kryerjen e punimeve, u lëshuan gjashtë njoftime për pezullimin e punimeve, pesë prej të cilave për shkak të kushteve të pafavorshme të motit dhe një për shkak të nevojës për të rishikuar projektin e investimit.

A përbëjnë kushtet e zakonshme të motit, të cilat nuk përbëjnë “rrethana të paparashikueshme” sipas kuptimit të paragrafit [109] të Udhëzimit 2014/24, dhe një ndalim ligjor – i shpallur para dhënies së kontratës – për kryerjen e punimeve ndërtimore gjatë një periudhe të caktuar, një justifikim objektiv për dështimin në përmbushjen e kontratës brenda afatit kohor?

Kushtet e zakonshme të motit (...) nuk mund të konsiderohen si rrethana që një autoritet kontraktues i kujdesshëm nuk mund t'i parashikonte (...).

Co-funded by
the European Union

Government
Transparency
Institute

Oficina Antifrau
de Catalunya

COLLEGI DE PROFESORS
DE LA CIÈNCIA POLITICA
I SOCIAL

monitoring
marathon

AUTORITÀ
NAZIONALE
ANTICORRUZIONE

AGENZIA NAZIONALE PER
L'ACQUISTO PUBBLICO

Faleminderit për pjesëmarrjen tuaj!

Shpresojmë që këto
njohuri mbi Red Flags të
forcojnë mbikëqyrjen në
projektet e prokurimeve
për klimën dhe mjedisin.

iMonitor

select • monitor • report